

Důvěra ústavním institucím v prosinci 2014

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v14-12</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>1. – 8. prosince 2014</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1005</i>
Počet tazatelů:	<i>212</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PI. 1, PS. 1</i>
Zveřejněno dne:	<i>19. prosince 2014</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v prosinci 2014 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	XII/13	I/14	II/14	III/14	IV/14	V/14	VI/14	IX/14	X/14	XI/14	XII/14
Prezident	41	42	43	49	49	50	52	55	58	37	34
Vláda	24	-	38	45	42	45	47	45	49	45	44
Poslanecká sněmovna	21	25	31	35	32	34	35	34	34	34	29
Senát	28	30	33	33	30	34	33	33	31	32	30
Krajské zastupitelstvo	41	42	44	42	41	42	40	45	40	44	40
Obecní zastupitelstvo	59	61	64	62	63	60	60	60	58	-	62
Starosta	61	61	65	61	61	62	60	59	57	-	62
Hejtman	39	37	40	38	37	38	38	41	36	41	38

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

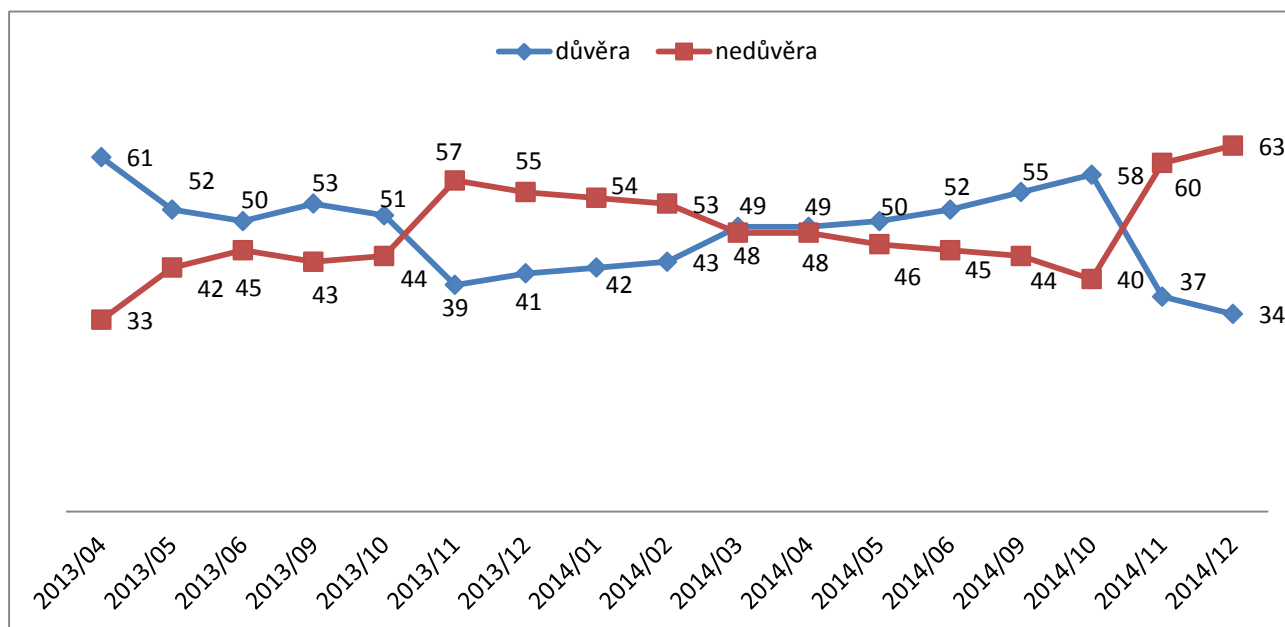
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 1. – 8. prosince 2014, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě, Poslanecké sněmovně PČR, Senátu PČR, svému krajskému zastupitelstvu, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“

V prosincovém šetření došlo ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k některým změnám.

Prezidentovi republiky důvěřuje 34 % respondentů, což v porovnání s listopadovým šetřením představuje pokles důvěry na hranici statistické chyby, tj. o 3 procentní body. *Prezidentovi častěji důvěřují respondenti starší 60 let, ekonomicky neaktivní, důchodci a příznivci ČSSD a KSČM.*

Graf: Vývoj důvěry/nedůvěry v prezidenta (v %, duben 2013 – prosinec 2014)

Vládě Bohuslava Sobotky důvěřuje bezmála polovina (44 %) dotázaných, tedy zhruba stejně jako v posledním šetření. *Vládě častěji důvěřovali zejména dotázaní s dobrou životní úrovní, nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší také mezi přívrženci koaličních stran (ČSSD, ANO a KDU-ČSL), naopak u potenciálních voličů pravice (zejména ODS a TOP 09) ale i mezi příznivci KSČM je její podpora výrazně nižší.*

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovilo 29 %, Senátu pak 30 % dotázaných. Zatímco u Senátu se jedná o hodnotu srovnatelnou s listopadovým šetřením, v případě Poslanecké sněmovny jsme zaznamenali pokles o 5 procentních bodů. *Senátu i Poslanecké sněmovně častěji důvěřují mladí lidé do 29 let a dotázaní s dobrou životní úrovní.*

O něco vyšší prestiž mají lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 40 % respondentů, více než tři pětiny dotázaných (62 %) důvěřují svému obecnímu zastupitelstvu. *Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská zastupitelstva nalézt zásadnější difference s výjimkou poněkud vyšší důvěry mezi respondenty s dobrou životní úrovní.*

Důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 62 % dotázaných, hejtmanovi 38 %.

Kromě důvěry k výše zmíněným ústavním institucím, kterou CVVM sleduje každý měsíc, byli respondenti v prosincovém výzkumu také dotázáni, zda důvěřují veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu.² Přehled výsledků včetně srovnání s předcházejícími výzkumy přináší tabulka 2.

² Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu?“

Tabulka 2: Důvěra obyvatel veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu (v %)

DŮVĚRA	V/04	VI/05	XII/05	XII/06	VI/07	VI/09	XII/10	IV/11	VI/12	XII/12	VI/13	XII/13	VI/14	XII/14
Ombudsman	51	53	57	62	65	65	57	63	58	63	62	63	60	57
Ústavní soud	51	54	50	55	59	52	46	56	53	56	55	57	59	58
NKÚ	57	53	55	57	58	44	35	36	40	48	49	51	53	55

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2. – 9. 6. 2014, 1049 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Veřejnému ochránci práv vyslovily v prosinci důvěru téměř tři pětiny občanů (57 %), což je přibližně stejně jako v posledním (v tomto případě červnovém) šetření. Ústavnímu soudu v současnosti důvěřuje 58 % obyvatel ČR starších 15 let. I v tomto případě je změna podílu důvěřujících v porovnání s posledním šetřením nevýznamná. Totéž se týká také Nejvyššího kontrolního úřadu, kterému vyjádřilo důvěru 55 % respondentů.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.³ Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 3.

Tabulka 3: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	XI/13	XII/13	I/14	II/14	III/14	IV/14	V/14	VI/14	IX/14	X/14	XI/14	XII/14
Spokojen	7	8	10	13	13	13	16	17	17	18	17	15
Ani spokojen, ani nespokojen	23	27	28	33	36	34	38	36	35	33	31	33
Nespokojen	67	62	60	51	49	50	44	44	46	46	49	49

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřilo 15 % respondentů. Ani spokojena, ani nespokojena se cítí být třetina obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací v současnosti vyjadřuje necelá polovina dotázaných (49 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „nevím“. *Spokojenější s politickou situací jsou častěji mladí lidé do 29 let, respondenti s dobrou životní úrovní a příznivci ANO a KDU-ČSL. Vyšší nespokojenost naopak častěji vyjadřují dotázaní se špatnou životní úrovní, lidé starší 60 let a voliči KSČM.*

³ Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“